

A person with dark hair in two pigtails is seen from behind, looking out a window. The window is covered in rain, and the view outside is a blurred scene of a child running in the rain. The lighting is warm and golden, suggesting a sunset or sunrise. The overall mood is nostalgic and contemplative.

JANE CORRY

VOS
NUSIGRĘŽIAU

Prologas

Elė Oksfordšyras

2019 metų rugpjūčio 17-oji. Ši data amžiams įsirėš mano širdyje, nors šią akimirką to dar nenumanau. Šiandien tiesiog įprasta kaitri vasaros diena, kokią sinoptikai ir žadėjo. Mudviem su Rodžeriu prieš akis atsivėrė nauji gyvenimai. Kaip tik taip ir pasakė porų psichologė, atsisveikindama su mumis. „Jūs suteikėte jam naują pradžią. Atvertėte naują puslapį. Nesigręžkite.“

Kad ir kaip stengiuosi paklausti jos patarimo, negaliu nepaisyti savo nematomo rando. To nuolatinio vidinio maudimo.

— Reikia kuo nors užsiimti.

Kaip tik todėl, užuot, kaip įprasta, ašarojusi, išsirengiau į miestą pasipuošusi naujaisiais paausiuotais turkio spalvos sandalais — jais esu itin patenkinta. Niekada nelaimėčiau Stilingiausios senelės konkurso, bet man patinka, kai žmonės sako: „Jūsų anūkui ketveri? Negali būti! Taip jaunatviškai atrodo.“

Sulaukus keturiasdešimt devynerių, mano oda atrodo kur kas geriau nei žalioje paauglystėje. Rūpinuosi šeima ir savimi, o dar savanoriauju kalėjime. Nuolat ką nors veikiu. Tai padeda atsiriboti nuo praities.

— Gal „Big Issue“? — šūkteli ant šaligatvio prie „Boots“ tu-pinti moteris. Ji kalba įprastu vilties kupinu balsu, tik be kitiems čionykščiams benamiams būdingo akcento. Nuolat iš jos perku

žurnalus ir pastebėjau, kad moteris gana maloni, tik kartais atrodo šiurkštoka.

Į pagrindinę mūsų miesto gatvę ji atsikraustė prieš pusantrų metų, dėvėdama prašmatnias hipiškas kelnės (na, tas plačiomis, bet prie čiurnos susiaurėjančiomis klešnėmis), plačia tamsiai mėlyna striuke nuo lietaus, tuneliniais auskarais, auksinėmis ir sidabrinėmis žvaigždėmis tatuiruotu kaklu, plikai nuskusta galva ir vėjo nugairintu veidu, iš kurio galėjai matyti tik tiek, kad jai daugiau nei keturiasdešimt. Po kelių susitikimų ėmiau palikti jai šiek tiek smulkių, kuriuos moteris akimirksniu paslepia didžiu-lėje kišenėje.

— Ačiū, — visada padėkoja.

Tada patrina delnus, lyg norėdama nusivalyti pinigų paliktą nematomą purvą. Pastebėjau dar vieną jos įprotį — tyliai niūniuoti sunkiai atpažįstamą melodiją.

Kartą paklausiau, kaip seniai ji gyvena gatvėje.

— Kurį laiką, — miglotai atsakė.

Taip prasidėjo trumpi mūsų pokalbiai kaskart perkant žurnalą. Moteris net pasisakė, kad ją vadina Džo (iš to, kaip tai buvo ištarta, spėju, kad vardas netikras) ir kad vaikystėje „jai nerūpėjo mokykla“. („Turėkite omenyje, kad kalėjime daug skaičiau“, — pareiškė.) Man pasidarė įdomu, už ką ji sėdėjo, bet paklausti nesiryžau. O kartą pribloškiančiai padiskutavome, ar vyriausybės numatyta pagalba benamiams tikrai padės žmonėms gatvėje.

Kai subjuro orai, labai susirūpinau ir mėginau surasti jai kur apsistoti — nepadėjo. Gal aš per daug prisirišau, bet tokia jau mano prigimtis — noriu padėti. Atrodo neteisinga, kad šiandien, tiek pažengę, tebeturime alkstančiųjų ir benamių. O štai prieš kelis mėnesius, kaip tik tada, kai vėl ėmė ryškėti seniai kirbėję įtarimai Rodžeriui, pamačiau iš baro išsvirduliuojančią mirtinai girtą Džo. Mane nuliūdino visai ne tai, kad švaistomi mano ir

kitų duoti pinigai. Greičiau pasijutau išnaudota. Be abejo, aš pati negeriu. Tik ne turint tokią kaip mano praeitį.

Prisipažįstu, kad tada ėmiau jos vengti — pereidavau į kitą gatvės pusę ar apsimesdavau nematanti. Betgi tą kepinantį rugpjūčio rytą kažin kodėl pajutau, kad turiu stabtelėti.

— Ačiū, — padėkojo ji, žiūrėdama į savo purviną delną. Čia gulėjo tiksliai graža už žurnalą.

Dėl jos nusivylimo pasijutau nesmagiai. Ši moteris turi kažin ką tokio, dėl ko atrodo ir pažeidžiama, ir tvirta. Ėmiau raustis rankinėje, ieškodama papildomų monetų.

O tada pamačiau ją. Kerolę.

Kurį laiką stypsojau kaip įbesta ir žiūrėjau į moterį, kone sugriovusią mano šeimą. Nesu iš tų, kurie daug keikiasi, bet tikrai galėčiau mirtinai prakeikti tas grakščias, įdegusias kojas, begėdiškai besipuikuojančias suvarstomose šviesiose basutėse aukštu kulnu. Prigludusi suknelė (kur kas stilingesnė nei mano vasariniai džinsai) išryškina tokią liekną taliją, kad imu spėlioti, ar ta moteris iš viso valgo. O aš galiu priaugti kokius keturis svarus vos žvilgtelėjusi į šokolado plytelę.

Atkreipiu dėmesį, kad Kerolės rankos apnuogintos — ji juk jaunesnė už mane ir neturi po rankovėmis slėpti nukarusios odos, kuri išryškėjo man įpusėjus penktą dešimtį. Mano varžovė puikuojasi ilgais tamsiais plaukais (ne tokiais tiesiais kaip manieji), kurie tarsi natūraliai vilnija jai ant pečių, bet aš tiksliai žinau, kad ji kiekvieną ketvirtadienį formuoja juos fenu. Esu informuota, nes viena mano draugė lankosi pas tą patį kirpėją. Juk Oksfordšyras yra tipiškas vidutinio dydžio geltonų plytų miestelis, kurį nuo didmiesčio skiria vos dvidešimt minučių kelio ir kuriame visi viską vieni apie kitus žino. Meldžiuosi, kad niekuomet nebūčiau sužinojusi apie šią vietą. O gal ją.

Kerolė pasitikinčiu žingsniu jau eina pagrindine gatve manęs

link, ant peties sūpuojasi tamsiai mėlynas rankinukas. Madingi saulės akiniai gražiai uždėti ant galvos labiau tam, kad būtų matyti firmos ženklas, o ne apsaugoti akis nuo spindulių. Lūpos padažytos ryškia koralų oranžine spalva. Kaip tik tokios spalvos pėdsaką aptikau ant Rodžerio marškinių iškart po Kalėdų.

— Mano! — tąkart užriko jis.

Pati renkuosi saugesnes spalvas. Paprastai bespalvį, o ypatin-
gomis progomis — švelniai persikinį lūpų blizgį. Bet kodėl aš ieš-
kojau to „saugumo“?

Nuo moters žvilgsnio man ima linkti keliai. Skėsteliu ran-
komis, siekdama nusiraminti, bet išmetu savo rankinę. Monetos
terkšteli ant šaligatvio. Ką ji čia veikia? Kai aną kartą važiauvau pro
gražų Kerolės plytų ir akmenų kotedžą sausmedžiu apželdintomis
durimis, mačiau stovint ženklą PARDUOTA. Rodžeris prisiekinė-
jo, kad ji grįžo į Londoną. Bet štai ji eina tiesiai prie manęs.

— Jie Kerolės, — galiausiai prisipažino mano vyras, kai pri-
rėmiau jį dėl tų lūpų dažų per Kalėdas. — Man labai gaila, Ele.
Tai tikra. Mes jau sumokėjome užstatą už namus Klapame. —
Paskui sudejavo lyg kentėtų: — Žinai, myliu ją.

Ne. Jis negalėtų. Aš to neleisčiau. Žinoma, Rodžeris turėjo
santykių ir anksčiau, bet niekada nesakė „myliu“. Šis žodis buvo
mūsų. Jo šeimos.

Suėmiau jį už atlapų ir prisitraukiau. Kambaryje mano vyras
tebedėvėdavo rudus tvido švarkus, visai kaip tada, kai skaitė pas-
kaitas.

— Kaip gali nubraukti dvidešimt aštuonerius santuokos me-
tus? — raudojau aš. — Maniau, kad pasensime kartu. O kaip
vaikai?

— Dėl Dievo, Ele, — pasakė jis, atstumdamas mane, lyg
negalėtų tvirti mano prisilietimo. — Vaikai užaugę.

Bet vaikui reikia tėvų, nesvarbu, kiek jam metų.

Argi nežinau to geriau nei kiti?

Baimė virto pykčiu.

— O kaipgi Džošas? — spjoviau. — Ar tikrai nori jam pasakyti, kad senelis mus paliko dėl kitos moters? Ką jis apie tavę manys užaugęs?

Rodžeris gūžtelėjo.

— Nežadu jo palikti. Kerolė myli vaikus. Ji visada svajojo jų susilaukti. Ji neprieštaraus, kad Džošas pas mus leistų savaitgalius.

— Negali taip elgtis! Neleisiu tau!

Jis žengė dar vieną žingsnį atbulas ir įsistebeilijo į mane kaip į nepažįstamąją.

— Pripažinkime, Ele. Sužinojęs, ką padarei, nebegaliu į tavę žiūrėti kaip anksčiau. Mes ne per seni pradėti nuo pradžių. Todėl... — atrodė, kad jis dvejojęs. — Noriu skirtis.

Liko tik viena. Seniai buvau sau pažadėjusi liautis. Tik sunku atsisakyti senų įpročių. Laimė, virtuvės žirklės buvo po ranka.

— Dėl Dievo meilės, Ele! — sušuko jis ir popieriniu rankšluosčiu užspaudė man kraujuojantį riešą. — Kas tau yra?

Staiga atmintyje šmėstelėjo pamotės balsas:

— Kas tau yra, Ele?

Vien pagalvojus apie tai suvirpu.

Kai Radklife mane sulopė, Rodžeris (nutaisęs liūdną veidą) pasakė, kad galbūt, viską apsvarsčius, aš buvau teisi. Jis negalėtų sugriauti šeimos. Jis pasiliksis. Ir taip, jis sutiksias kreiptis į porų psichologą, jei tik aš prisieksiu daugiau savęs nebežaloti. Vyras sakė tai pranešęs Kerolei ir ši sutikusi.

— Kaip nuspręsi, mylimasis.

„Big Issue“ pardavėjos balsas pertraukia mano mintis ir sugrąžina į dabartį. Ji renka man po kojų ant grindinio pabirusias monetas.

— Čia viskas. Tikrai.

Sutrikusi pasilenkiu jų paimti. Tuo metu šmėkšteli šviesios aukštakulnės suvarstomos basutės. Tvoksteli stiprus vimdantis kvapas. Išgirstu Kerolės balsą. Ganėtinai tyliai, kad išgirsčiau tik aš. Ji kalba vienu iš tų mergaitiškų balsų, kurie siutina tam tikro amžiaus moteris, bet kuriems visiškai neatsispiria kai kurie vyrai.

— Pamaniau, kad turėtum žinoti — mudu tebesusitikinėjame, — sušnypščia Kerolė.

Pakeliu į ją akis besidaužančia širdimi.

— Rodžeris nori, kad būčiau šeimos dalis. Beje, ar tavo anūkui patinka naujasis žaidimų namelis?

Iš kur ji žino? Rodžeris pastatė jį mūsų sode kaip dovaną Džošiui. Jis tikriausiai buvo sutikęs Kerolę, nors man apie tai neužsiminė, ir pasakė apie jį. Man išdžiūsta burna. Nejaugi įmanoma, kad jiedu su Rodžeriu ji būtų rinkę kartu?

Nuo šios minties mane ima pykinti. Gal parduotuvės darbuotojai nusprendė, kad ji yra tikrų tikriausia senelė...

— Atstok nuo manęs. Tu meluoji, — sakau virpančiu balsu.

Ji pakreipia galvą lyg netikėtų manimi:

— Nejaugi? Iš to, ką girdėjau, atrodo, kad čia tu visą gyvenimą šitaip elgeisi. Kai kas pasakytų, kad tau negalima patikėti vaikų...

Ar Rodžeris mane išdavė? Ar ji tai sužinojo iš ko kito? Gal ieškojo mano vardo? Gal kažkur liko įrašas? Ką darysiu, jei viskas paaiškės?

— Kaip tu drįsti... — mėginu atsikirsti, bet žodžiai įstringa man gerklėje.

Man dar nespėjus prasižioti, Kerolė dingsta, ištirpsta pagrin dinės gatvės apsipirkinėtojų ir jų maišelių minioje.

*

— Grįžau! — šaukiu.

Tebedrebančiais pirštais užrakinu duris, atsargiai padedu savo raktus į baltai mėlyną Vedžvudo dubenį ant prieškambario stalelio, kur jau guli Rodžerio ryšulėlis su pakabučiu „Senelis“, gautas per pernykštes Kalėdas iš mūsų dukters. Pastaraisiais metais ėmėme rimčiau žiūrėti į saugumą, nes rajone buvo įvykdytos kelios vagystės ir užpultas mūsų kaimynas. Tiesa, šią minutę mane kur kas labiau veikia šokas dėl susitikimo su Kerole.

Man vis dėlto kažkaip pavyksta nutaisyti įprastą balsą. Bet burna vis dar perdžiūvusi iš baimės. Einu prie šaldytuvo įsipilti stiklinės šeimamedžių gėrimo širdžiai stiprinti. Kasmet jo pasigaminu iš sode augančių uogų. Vešli gyvatvorė ir erdvi pievelė — viena iš priežasčių, kodėl miesto pakraštyje įsigijome šį mielą karalienės Anos stiliaus blyškios citrinų spalvos namą su grakščiais kaminiais ir įrėmintais langais. Dar čia turime nediduką plotelį, kur mamytei atminti pasėjau aguonų ir neužmirštuolių.

Nesvarbu, kiek tau metų, — mamos reikia visada.

Net praėjus šitiek metų, man atmintyje vis dar šmėkšteli jos mylintis, rūpestingas, geras veidas ir ta švelni rožėmis kvepianti oda. Tebejauciu, kaip ji savo skruostu glaudžiasi prie manojo. Ankstyvuosiuose savo prisiminimuose klūpau visai šalia mamos jos pamėgtajame sode, o ji ravi, kol pavargsta ir turi atsipūsti. Nešiojuosi ją atmintyje, kol vaikštau kaimo keliukais. Ji man vardijo visų lauko gėlių ir gyvatvorių želdinių pavadinimus. Mes rinkome jas ir išsraudavome tarp „Britanikos enciklopedijos“ puslapių, paskui išimdavome, dėliodavome ir aprašydavome naudodamiesi mano nuskaityta knyga apie lauko augalus.

Neužmirštuolės mamai patikdavo labiausiai. Man gražiausias krūminis builis, dar vadinamas karalienės Anos nėriniais. Aš suimdavau grakščius baltus žiedus ir verkdavau jiems subyrėjus mano delnuose.

— Nieko tokio, — guosdavo mama. — Gali nuskinti kitus.

Tai vienas iš nedaugelio mano vaikystės prisiminimų, kurių esu įsikibusi taip stipriai, kad net bijau sutraiškyti. Kaip stipriai ji būtų mylėjusi savo vaikaičius. Kaip ji būtų dievinusi Džošą...

— Ateisiu po kelių minučių, — atsiliepia Rodžeris iš savo kabineto.

Ketvirtoji radijo stotis iš virtuvės plyšoja patarimus, kaip pagaminti tobulą sūrio suflė. Net išeidama visada palieku radiją įjungtą. Man atrodo, kad santūrus jo tonai ramina, išskyrus žinias, kurias tuoj pat išjungiu. Ir taip gana rūpesčių.

Mėgstamu „Neal’s Yard“ levandų muilu nusiplaunu rankas dviguboje keraminėje kriauklėje ir užkaičiu arbatinuką ant „Aga“ viryklės. Viduje tebekunkuliuoju. Ar turėčiau papasakoti, kad pagrindinėje gatvėje buvau sutikusi Kerolę — nors Rodžeris ir sakė, kad ji išsikraustė. Beprotingai maga. Bet porų psichologė sakė, kad neturėčiau kaltinti. Kitaip tariant, reikėtų elgtis taip, lyg juo pasitikėčiau. Net apsimečiau nudžiuginta, kai jis praėjusį mėnesį netikėtai padovanojo man sidabrinę apyrankę. Nejaugi Rodžeris mano, kad atgailos dovana vėl gali viską pataisyti?

— Tėtis pasielgė blogai, bet jis gailisi, — pasakė man dukterė, kai viskas išaiškėjo. — Gal gali jam atleisti? Nenoriu, kad būtume viena iš tokių šeimų, kur seneliai nesikalba tarpusavyje. Draugai nuolat kartoja, kad mums labai pasisekė. Džošas jus abu be galo myli.

Džošas! Tikroji mano pastangų priežastis. Kartais negaliu patikėti, kad turime vienintelį anūką ketverius — beveik penkerius — metus. Negaliu įsivaizduoti gyvenimo be jo.

— Čiute! — susijaudinęs šaukia jis mane iš kūdikystės įstri-gusiu vardu, kai atvažiuoja į svečius.

Oficialiai pirmadienis man yra *Džošo diena*. Prižiūriu jį, kol dukterė dirba. Neoficialiai savo brangųjį anūką matau kasdien. Pa-

bandykite man sutrukdyti! Tą pačią akimirką, kai tik jie padavė jį man, pajutau, kaip širdis lydosi ir vidų užlieja tokia didžiulė meilė, kad net pati nustebau. Drištu sakyti, kad ji buvo netgi stipresnė nei meilė mano pačios naujagimiams. Kaip tai įmanoma?

Džošiui augant, tik dar stipriau pamečiau dėl jo galvą. Man pasaulyje nėra nieko vertingesnio už to seiliūzo bučinį į skruostą; tas mažas, putlias vaikiškas rankutes, apsivijusias kaklą; tą juokingą nuostabą veide, kai pučiame pienių pūkus ar spaudžiame pėdas į sniegą; tą begalinio susikaupimo išraišką, kai paraidžiui sako žodžius iš kortelių (M... A... M... A) ar stovėdamas virtuvėje ant savo kėdutės kepa traškius šokoladinius sausainius.

Bet labiausiai Džošą džiugina šveicariška mamos man padovanota muzikinė dėžutė, kuri dabar stovi ant mano tualetinio stalelio. Mamai mirus buvo didžiulė paguoda turėti ją šalia. Tai medinė dėžutė su viršuje išraižytomis gėlėmis. Reikėdavo dukart pasukti raktą ir pakelti dangtelį.

— Užsimerk, — dažnai sakau Džošiui.

Jis tuoj pat stipriai užspaudžia akis su tokiu begaliniu pasitikėjimu, kaip tik vaikai temoka. Suskamba „Edelweiss“ melodija.

— Atsimerk, — pasakau, o vaiko akyse sušvinta didžiulė nuostaba.

— Tai magiška, čiute!

Anūkas vėl suteikė prasmę gyvenimui. Neleisiu, kad Rodžeris ar kokia prisėlinusi šeimų ardytoja kaip Kerolė sugriautų jo gyvenimą, kaip kad pamotė sunaikino maniškį.

— Mama, bet kada gali čia atvažiuoti, jei tau reikia laiko pagalvoti, — skaipu patikino sūnus, kai papasakojau apie paskutinį Rodžerio meilės nuotykį.

„Čia“ yra Australija — pati atokiausia vieta, kur jis galėjo išvykti toliausiai nuo tėvo, kurio ėjimas per mergas, sūnaus žodžiais

tariant, *verčia vėmti*. Bet negalėjau nė pagalvoti, kad nematyčiau savo anūko kelias savaites ar net mėnesius.

Kaip ir apie tai, kad dalyčiausi anūku su kokia kita moterimi. Kaip galėčiau leisti Džošiui augti vadinant Kerolę močiute?

Ji būtų gražioji senelė, o aš — mažoji, pilkoji, apsileidusioji. Ji apipiltų vaiką dovanomis, kad užsitikrintų jo palankumą. Man tektų tiesiog stebėti, kaip ji vedasi jį į zoologijos sodą ar spektaklį. Galbūt Džošas augtų — mane apimdavo tikra agonija vien apie tai pagalvojus — mylėdamas ją labiau nei mane.

— Labas.

Mano vyras išeina iš savo kabineto ir pakšteli man į lūpas. Stengiuosi negalvoti, kad visai neseniai jis bučiavo Kerolę. Tomis pačiomis rankomis glamonėjo slapčiausias jos kūno vieteles. Tuo pačiu balsu sakė, kad ją mylėjo. O gal tebemyli. Bet tai nesvarbu, apsisprendžiau aš, jei tik jis lieka.

— Labas.

Žengteliu atbula, jausdamasi antraeiliumi personažu šiame spektaklyje. Iš tiesų Rodžeris būtų visai neblogas pagrindinis aktorius ir ne vien todėl, kad jo personažas labai tikroviškas. Mano sutuoktinis — gražus vyras. Nepaisant savo amžiaus (jam šešias-dešimt penkeri) tebeturi tankius plaukus. Pasižymi jaunatvišku bendravimu, išlikusiu nuo studentavimo laikų. Dėmesio poreikis dera su prigimtinio gebėjimu prajukdyti žmones. Tik Rodžeris jį paprastai tausoja miniai, o ne švaisto man. Patrauklus šešių pėdų ir trijų colių stotas, kuris puikiai atrodo dėvint užmiesčio klubo uniformą — vasarines kelnes ir marškinius prasegta apykakle. Per karšta vilktis tvido švarką.

— Ar gerai praleidai laiką mieste? — klausia jis.

Vos nesulaužau sau duoto pažado neminėti Kerolės, bet laiku susizgrimbu.

— Taip, ačiū, — santūrus mūsų mandagumas kiek nenatū-

ralus, bet tai kur kas geriau, nei bendraudavome anksčiau. — Ką veikei? — klausiu.

Jei santykiai būtų normalūs, šis klausimas skambėtų visai įprastai, bet po meilės nuotykio puikiai supratau, kad viskas, ką sakai, matai per televizorių ar skaitai laikraščiuose, gali turėti naują prasmę. Tad mano *ką veikei?* lengvai galima išversti: *su kuo šiandien permiegojai?*

— Tiesiog krapščiausi namie, — atsako Rodžeris. — Man nepatinka garso aparatūros laidai kabinete, todėl nupirkau pienesnių, ne taip rėš akį.

Rodžeris visuomet buvo praktiškas. Tai vienas iš bruožų, kurie man patiko prieš daugelį metų. *Jeigu jis gali pataisyti daiktus*, — naiviai maniau būdama devyniolikos, — *gal suremontuos ir mane*.

— Buvo užsukę naujieji kaimynai, sakė, kad pertvarkys sodą, — pridūrė. — Jie tik norėjo mus įspėti. Besikalbant jie pakvietė mane kavos, bet tada paskambino Eimė. Ją spaudžia terminai, tad klausė, ar galėtume pagloboti Džošą pora valandų.

Taip! Staiga diena gerokai pasitaisė. Kai mudviejų duktė su vyru pranešė apsisprendę išsikelti iš Londono, kad būtų arčiau mūsų, pajutau didžiulę meilę ir dėkingumą. Pasijutau įtraukta į veiksmą. Turiu savo „darbą“, na, tiesą sakant, tai labiau hobis. Keisto mozaikinio stalo gamybą amatų mugei sunkiai galima laikyti darbu visu etatu. Tad kai vaikams prireikia poros papildomų rankų — kaip dabar, per vasaros atostogas, prieš Džošui pradedant lankyti tikrą mokyklą, — galiu užtikrinti, kad visada esu pasiekiamas.

Juk tai mano vaiko vaikas. Man atrodo tikras stebuklas, kad mano pagimdyta duktė dabar turi savo vaiką, kuris turi ir mano genų. Mudu sieja nematoma bambagyslė.

Anūkas Džošas mane ne tik myli. Jis manimi pasitiki. Jis

mane idealizuoja, o ne aiškina, ką turėčiau ar ko neturėčiau daryti, ką ypač mėgsta suaugę vaikai. Jis niekuomet manęs neišduotų, o senelis išdavė (gal ir tebeišduoda). Bet svarbiausia, kad jis yra kaip nauja pradžia. Šį kartą turiu galimybę turėti šeimą. Nebekartosiu didžiųjų savo praeities klaidų.

Stengdamasi išmesti iš galvos Kerolę, ėmiau planuoti likusios dienos darbus. Trise smagiai papietausime, nors mudu su Rodžeriu ir stengsimės palaikyti mandagų pokalbį. Surasiu Džošiui butelį sulčių be cukraus ir be kitokų priedų, nes tokių reikalauja mano duktė, o mano vyras išgers taurę baltojo vyno. Aš rinksiuosiu sau įprastą stiklinę gazuoto vandens su citrinos griežinėliu. Vėliau žaisime sode. Tobula.

O tada Rodžeris viską sugadina.

— Jei tu nieko prieš, aš nepietausiu. Geriau užsiimsiu tais laidais.

— Gera, — lėtai atsakau prisiminusi psichologės patarimą.

Turiu būti užsiėmusi. Išėjimas į pensiją sukelia daug streso, jei nėra kuo užsiimti.

Vyras siekteli mano rankos ir ją suspaudžia, lyg lauktų patvirtinimo. Mano galvoje šmėkšteli tie ilgi plaukai, tos ilgos kojos. Spusteliu vyro ranką, bet viduje žaizda vis tiek vėl ima degti.

Trinkteli durys. Mažos kojytės atitrepsi takeliu. Suskamba mano dukters balsas:

— Džošai! Palauk mamos.

Mano anūkas, vilkėdamas mano praeitą savaitę nupirktais raudonais marškinėliais, liuokteli į glėbį. Oho! Jau greitai berniukas bus per sunkus laikyti jį ant rankų, bet vis tiek įkvepiu jo aromato. Džošas — tikras įrodymas, kad buvau teisi, stengdamasi išsaugoti mūsų mažą šeimą.

*

— Mesk, čiute! Mesk!

Kada nors mano anūkas žais kriketą Anglijos rinktinėje. Tiesiog žinau tai! Jis labai tiksliai mato kamuolį.

— Per aukštai!

Mėginu vėl.

Bum! Džošas trenkia savo plastikine kriketo lazda, įsigyta pavasarį per trumpas atostogas, kurias reiktų pakartoti, Silio salose.

— Puiku!

— Dar. Dar!

Žvilgtelėjau į dangų. Saulė pasislėpė. Pasidarė tvanku. Oras sunkus, lyg artintųsi audra.

— Dar kartelį!

Kamuoliukas pakyla į orą. Virš mano galvos skrenda namo link.

— Čiute, varyk!

Žengiu atbula ir leidžiu jam laimėti. Kaip tik tuo metu man prieš akis pro prancūzišką kabineto langą šmėkšteli Rodžeris. Net per tokį atstumą iš jo elgesio matau, kad kažkas negerai. Jis vaikšto pirmyn atgal po kambarį, telefonas prispaustas prie ausies, rankomis mojuoja lyg ginčytųsi. Agi jis nežadėjo tvarkyti laidų?

Mane persmelkia šaltis.

Mes tebesusitikinėjame.

— Sugavau kamuolį, čiute!

Anūkui matant nenoriu rietis su vyru.

— Pažiūrėkime, kaip toli gali jį numušti, mielas. Grįšiu po minutėlės.

Prieinu prie namo. Rodžeris stovi nugara į mane. Paskui jis pasisuka šonu. Vyro veidu srūva ašaros. Ir tą akimirką, nors negirdžiu nė žodelio, suprantu, kad kalbasi su Kerole. Jis vis dar ilgisi jos. Jis mus paliks. Visi mano apsisprendimai užmerkti akis išgaruoja.

Įtūžusi sugriebiu rankeną. Užrakinta. Triukšmas jį sugrąžina į realybę. Vyro veidu perbėga kaltė. Jis stengiasi tai nusišėpti, bet jau per vėlu.

Rodžeris veidu bando parodyti, kad tai neatidėliotinas skambutis. Nutraukiu tai.

— Atidaryk, šunsnuki! — šūkteliu. (Tik norėčiau pasakyti, kad šį žodį vartoju retai.)

Jis atsuka man nugarą!

Vėl trukteliu rankeną. Šį kartą taip stipriai, kad beveik išlaužiu. Nenoromis, ar bent taip atrodo, jis įsideda telefoną kišenėn ir atidaro.

— Juk tai buvo ji, ar ne? — klausiu įskrisdama į vidų.

— Apie ką tu?

— Po galais, tu puikiai supranti. Duok man savo mobilųjį. Gindamasis Rodžeris ranka pridengia kišenę.

— Ne. Prašau.

Per vėlu. Aš prišoku ir pagriebiu jį. Karštligiškai mėginu surasti paskutinio skambintojo numerį, bet Rodžeris ištraukia telefoną man iš rankų. Vėl jį pagriebiu. Jis vėl jį pačiumpa. Vyro veidas išraudęs, akyse siaubas.

— Tą suknistą žaidimų namelį statei kartu su Kerole? — šaukiu. — Nagi! Prisipažink!

Jis sudvejoja. Vos akimirką. Bet jos pakanka.

— Ne visai taip... — sako trūkinėjančiu balsu.

— Šunsnukis! — klykiu. — Tu nesi šito vertas. Tu viską sunaikinai, Rodžeri. Štai. Imk savo prizą. Jis tavęs laukia. Bet nesitikėk, kad tada išsaugosi ir šeimą. Geriau mirsiu, nei leisiu jai vaidinti senelę.

O tada prisimenu. Džošas. Kur jis? O Dieve. Kaip galėjau išleisti jį iš akių? Prakeiktas Rodžeris. Bet su siaubu, nuo kurio pietu atsistoja visi rankų plaukeliai, suvokiui, kad tai ir mano kaltė.

Pievelėje tuščia. Panika kyla mano gerkle ir nebeleidžia įkvėpti. Bėgdama per sodą bandau išlikti protinga. Juk vaikams čia saugu. Gimus Džošui, mes sutvirtinome tvorą tarp mūsų ir kaimynų. Berniukas negalėjo išeiti į kelią pro šoninius vartus. Jie per aukštai. Jo nėra ir ant medinės pakylos, kurią parūpinome ketvirtajam anūko gimtadieniui. Gal žaidimų namelyje? Prabėgdama žvilgteliu vidun. Stalas ir kėdė, dar nebaigta jo spalvinimo knygelė. Nieko daugiau. Džošo nėra ir pavėsinėje.

Mušą bažnyčios laikrodį.

Mano širdis sustoja. Paprastai šitaip sakydami žmonės turi galvoje pasakojimo lūžį. Bet maniškė tikrai nustojo plakusi, kai pamačiau išlaužtą lentą tvoroje. Kaip tai nutiko? Juk tikrinome praėjusią savaitę. Čia plyšys. Visai pakankamas vaikui pralįsti...

Stengdamasi pakliūti į kaimynų sodą aš lupu lūžusią lentą, susibraižau rankas, bet nejaučiu jokio skausmo. Tada prisimenu Rodžerio žodžius: „Buvo užsukę naujieji kaimynai, sakė, kad per-tvarkys sodą...“

Ten yra tvenkinys. Didelis tvenkinys su įmantria skulptūra viduryje.

Ir dar vandens paviršiuje plūduriuoja maži raudoni marškinėliai.